

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. — Dopis se pošilja uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zadržane vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- — pust. — Za odgovor je priložiti zn. m. k. — Telefon številka 118.

Trst.

Ob času, ko se naše razmere na severni meji vedno bolj slabšajo, ob času ko nastopajo v naši sredini kritične razmere — se je bil boj za našo najvažnejšo točko — Trst.

Boj za Trst se ni začel šele v zadnjem tednu ob času volitev — ampak že pred tremi meseci. Že takrat so bile priprave za volitve v polnem teku. Prišel je čas velike odločitve.

O Trstu smo imeli priliko pisati — ob času boja za Drač. Pokazali smo, kaj nam je Trst. Pa tudi drugi so povedali svoje mnenje. — Nemci so n. pr. odločno odrekli Srbiji pravico do Drača in do Albanije, češ, da to ni njih ozemlje — lastili pa so si pravico nad našim Trstom, češ, da ga morajo imeti, ker le preko Trsta gre pot v Adrijo.

Italijani so prišli s svojo staro pesmijo: »Naše morje — naš Trst!« — Trst jim je le začetek vseh nadaljnjih točk ob bregovih Adrije.

Socialisti zahtevajo Trst zase kot močno delavska stranka. V svojem boju jim ne gre za narodnost — ampak za stranko.

Toda v Trstu se bje tak hud naroden boj, da so socialisti pri zadnjih volitvah na glasovih zgubili — kar kaže, da je boj za Trst predvsem boj za narodni obstanek.

Naši Tržičani so imeli dve hudi bitki. Malokatero mesto v Avstriji ima tako hudo volilno bitko, kakor Trst. Iz tega boja je izšla slovenska predstraža ob bregu Adrije tako častno, da ji moramo čestitati.

V celoti je bilo leta 1909. vpisanih v vseh šestih volilnih okrajih 21986 volilcev, letos pa 19.464, torej letos za 2522 ali 11.4 odst. manj nego pred štirimi leti. Leta 1909. je glasovalo 16.923 volilcev, letos pa 15.513, torej 1410 ali 8.3 odst. manj nego leta 1909. Število oddanih glasov potemtakem ni padlo v enakem razmerju s številom vpisanih volilcev, kajti udeležba je bila pri letošnjih volitvah boljša nego pred štirimi leti. Leta 1909. je namreč od vpisanih volilcev glasovalo 76.5 odst., letos pa 79.6 odst. in je bila udeležba letos za 3.1 odst. boljša od one pred štirimi leti.

Leta 1909. smo dobili Slovenci 3127 glasov, torej 18.5 odst. vseh oddanih glasov, letos pa smo jih imeli 2900 in potemtakem 18.7 odst. oddanih glasov ter smo napredovali za 0.2 odst.

Da naš napredek ni sorazmeren napredku v splošni udeležbi, ker zaostaja za njo za 2.9 odst., je pripisovati pred vsemu dejstvu, da se je mnogo delavstva izselilo iz mesta v cenejšo okolico, da je mnogo naših volilcev pri vojakih, kar se pri nas občutno pozna, pri Italijanih pa ne, ker vojaki so večinoma Slovenci, in končno, da mnogim našim volilcem

niso bile dostavljene legitimacije, ki se sedaj leže v uradu namestništvenega svetovca. Tako je pač prišlo, da nismo napredovali toliko, kolikor bi bili morali z ozirom na splošno boljšo udeležbo pri volitvah. Vendar pa je bil napredek.

Italijani so bolj napredovali. Dobili so zato nešteto častitk od vseh strani, iz italijanskih mest, od raznih oseb in društev, ki navdušeno pojo slavo italijanskemu Trstu. (Koliko pa je bilo slovenskih častitk.)

Socialisti so najbolj nazadovali. Zakaj? O tem drugič.

Mi smo lahko ponosni, da smo vzdržali s svojo lastno močjo svoje pozicije in dosegli vkljub neugodnim razmeram še majhen prirastek in to nam daje tudi jamstvo, da bomo v prihodnje napredovali, če bomo resno in vztrajno nadaljevali svoje delo.

Interpelacija.

ZAKAJ SMO BILI ZAPLENJENI?

Interpelacija poslanca dr. Verstovške in tovarišev na ekselencio gosпода ministra notranjih zadev in na ekselencio justičnega ministra, radi konfiskacije članka »Pod Pittreichom« v »Straži« z dne 14. aprila l. 1913, šteč. 41.

Državno pravdnistvo v Mariboru je čutilo potrebo zapleniti sledeči članek:

»Pod Pittreichom.

O tem niti ne govorimo, kako Pittreich pripušča, da ravno narodni renegati, kakor dr. Bicek, dr. Rakovec itd., nastopajo najbolj ofenzivno v jezikovnem vprašanju. To spada pod drug kapitel.

Kdor v vseh zadevah tako zvesto kakor Pittreich izpolnjuje vsemški program, o tem se pač ni čuditi, da pripušča tudi na prestolonaslednika, ki noče o vsenemstvu, renegatstvu in zatiranju katerega koli naroda nič vedeti, najnesramnejše in najgrše napade. Pittreich dobro ve, da se v njegovem nadsodnem okrožju sistematično zastuplja javnost o prestolonasledniku. Kaj je storil proti temu?

V Celju ima Pittreich posebno zvestega oprodo za svoje namene. Ta je po svojem političnem prepričanju nemški radikalec, po svojem zvanju državni pravdnik dr. Emanuel Bayer, ki vzgaja svojo družino protestantski. Ni čuda torej, da sme »D. W.« na vse bljuvati, kar je poštenim ljudem svetega.

Zgorajšnji članek je bil zaplenjen v celoti, če tudi vsebuje le kritiko pisave »Deutsches Wacht« in obsodbo nekvificiranih napadov na prestolonaslednika in njegovo obitelj. Zgledno za razmere pri sodiščih in državnih pravdnistvih na Spodnjem Štajerskem je še posebno to,

da je dotični uvodni članek v listu »Deutsche Wacht« smel nemoteno iziti, oziroma, da je nemoteno prišel v javnost, ne da bi to zabranilo državno pravdnistvo, oziroma apostat državni pravdnik dr. Bayer v Celju, med tem, ko je pa državni pravdnik v Mariboru članek v »Straži«, ki le kritikuje postopanje celjskega državnega pravdnistva in tedaj jemlje prestolonaslednika pred blatenjem v javnosti samo v zaščito, zaradi hujškanja zaplenil.

Tako na primer ni zaplenilo celjsko državno pravdnistvo teh-le stavkov:

»Nadvojvoda prestolonaslednik Franc Ferdinand je neozdravljivo bolan.«

»V Avstriji se zre na vojvodinjo s čutom, pomešanim z visokim spoštovanjem in z rahlim nezaupanjem in neko naivno, toda v tem slučaju dobro mnenje, pravi, da hrepeni so-proga prestolonaslednika z vsem srcem po kroni.«

... Iz tega vzroka je že prišlo med njo (vojvodinjo) in med najbližjim upravitelcem na prestol, mladim nadvojvodom Karolom Francem Jožefom, do nesoglasja.«

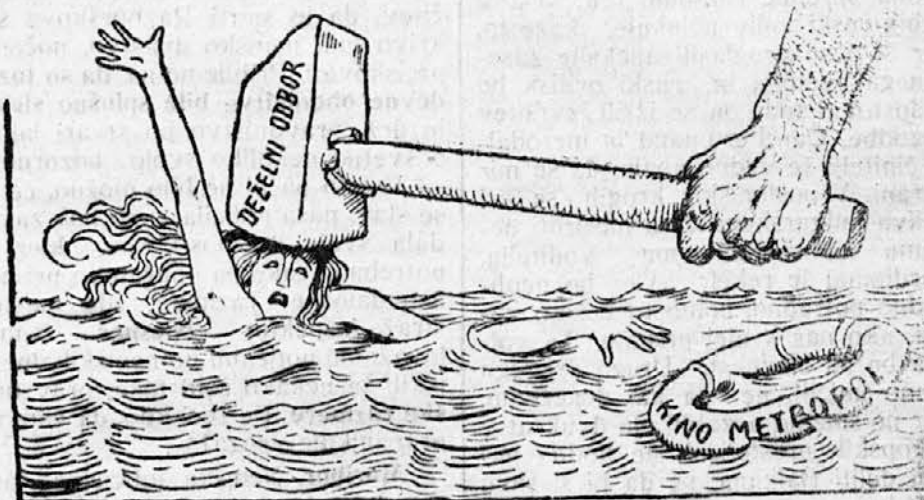
... z njeno častilhepnostjo se ne strinja, da bi živila vplivno življenje princezinje, ki se jo le samo trpi.«

Vlada mnenje, da bi bilo bolje, poklicati na krmilo vlade svežega, neopabljenega in krepkega moža, kot je nadvojvoda Karol Franc Jožef, kot pa bolnotrudnega starca s petdesetimi leti.«

To so zgolj le nekateri stavki polni žaljive vsebine za visoko osebo prestolonaslednika in njegovo visoko gospo. Ta žaljenja je celjsko državno pravdnistvo pripustilo. »Straža« pa, ki je samo pribila koruptne razmere pri teh sodiščih, je bila zaplenjena. Koga se tedaj mora po mnenju državnih pravdnikov v Celju in Mariboru bolj čestiti, prestolonaslednika in njegovo obitelj, ali pa predsednika višjega deželnega sodišča v Gradcu, Pittreicha, ki trpi to anarhijo in celo protitežira uradništvo, ki nagantja k revoluciji.

Kdo je Pittreich v primeri z visoko osebo prestolonaslednikovo? Pittreich je oni mož, ki je z nastavljanjem brezvestnih renegatskih in apostatskih sodnikov na čisto slovenskem ozemlju zamoril v strogo dinastičnem, patriotičnem in pobožnem slovenskem narodu spoštovanje pred pravosodstvom, mož, kateri je s svojimi protežiranimi uradniki, ki so nemški radikali in pospešujejo protestantsko gibanje, ustvaril pri naših sodiščih razmere, ki bjejo v obraz pravici in ne morejo računati na zaupanje ljudstva, ki išče svojih pravic. Propadanje pravnega čuta in pravne zavednosti pri posameznih sodnih osebah kaže prav razločno predstoječa konfiskacijska praksa, oziroma dejstvo, da se ne zapleni ta-

Vprašanje slovenskega gledališča.

Slovenska Talija se je potapljala. V zadnjem trenutku ji je »Dram. društvo« vrglo nasproti rešilni pas »Kino-Metropol«. Posegla je po rešitvi — v tem trenutku pa jo je v imenu morale udaril deželni odbor po glavi.

kil članek, kakor je bil oni v »Deutsche Wacht«. V plačilo za tako početje je ta apostat dr. Bayer pred kratkim avanziral in je bil poklican v Gradec.

Na ta način se vrši korupcija dalje in nemškonalni renegatski in odpadniški sodniki so le še bolj utrjeni v svojem mnenju, da niso nastavljeni na slovenskem ozemlju kot nepristranski uradniki, marveč, da so le zato tukaj, da vrše svojo misijo kot predstavitelji nemških bojnih društev, Südmarke in Schulvereina, v svrhu razširjenja nemštva.

Podpisani stavijo zato na oba ministra naslednji vprašaji:

1. Je-li ekselenci znano strankarsko postopanje državnih pravdnikov v Celju in Mariboru?

2. Kaj nameravata ekselenci ukreniti, da se pride okom protidinstičnim izlivom v nemških časopisih in zaukaže državnim pravdnistvom, bodo enako nepristranko postopali napram vsem listom.

Dunaj, 15. maja 1913.

Slede podpisi.

Homatije na Balkanu.

Danes se je razširila po slovenskem svetu z radostjo sprejeta vest, da vzbuja carjeva brzojavka dober vtis na Balkanu in da Srbija in Bolgarija najbrže sprejmeta razsodišče carjevo. Poleg tega nameravajo tudi Slovanom prijaznejše vevlesile intervenirati v miroljubnem smislu.

KAJ JE PISAL RUSKI CAR NA BALKANU?

Peterburg, 12. junija. (Uradno.) Telegram cara Nikolaja na cara Ferdinanda in kralja Petra se glasi:

Te besede, izgovorjene z vso silo prepričanja, niso izgrešile svojega učinka.

Margentina je zaihtela krčevito. »Rešiti svojo hčer!« je vzkliknila. »Saj bi dala za to življenje!«

Zdaj je Magdalena izpustila mater, ki jo je bila prišla za roke, da jo zadrži; mirno je šla k vratom in jih zapehnila.

»Poslušajte me,« je dejala, vrnivša se k Margentini. »Ali mi zapuete?«

»Da! Saj sem spoznala sovraštvo, ki vam biva v srcu; spoznala sem, da utešenje tega sovraštva hoče, da rešite mojega otroka.«

»Prav imate,« je dejala Magdalena hladno. »Moje sovraštvo do Franca vam jamči za vsmo, s katero bom izkušala oteti vašo hčer, tako da mi niti ni treba omeniti ljubezni, ki sem jo začela čutiti do nje...«

»Oprostite mi!« je vzkliknila Margentina in se vrgla Magdalena v naročje. »Bol me dela krivično. Govorite! Zaupam se vam popolnoma. To je pač najlepši dokaz simpatije, ki vam ga morem dati v tem trenutku.«

»Čas je, da se ločim od vaju,« je zamrmrala Magdalena. »Vidve bi me bili naposled še sprijaznili z življenjem... a bilo bi prepozno... Ne govoriva več o tem... Znano vam je, da je napovedan sestanek z Manfredom ob enajstih... Ali čutite v sebi moč, da pridete do malih vrat?«

»Do Pariza, ako je treba!«

»Potem se odpraviva obe na kraj sestanka. Jaz odprem skrita vrata. Vi pojdet ven...«

»Dokler je moja hči notri... oh, nikoli!«

»Torej hočete pokvariti vse? Privedla bom v park pet vrlih mož, odločili in oboroženi! Navzočnost vas, uboge, nervozne in ranjene ženske, ki sama potrebuje zaščite, bi bila velika ovira...«

»To je res! To je res!« je vzdihnila Margentina. Vijoča si roke.

»Nasprotno pa, ako greste ven in nas počakate mirno, smo svoobodni v vsem svojem gibanju, in potem vam jamčim za uspeh... Dajte, dajte,« je dodala z večjo silo, »ravno z mirnostjo in hladnokrvnostjo morate pokazati svoj pogum... Ali ste pripravljeni?«

»Sem!« je dejala Margentina premagana. »toda strašno mi je...«

»Počakajte me tu,« je rekla Magdalena in planila v svojo sobo. Par minut nato se je pokazala Margentini v kavalirski obleki.

Poleg meča je nosila za pasom bodalo, ki je bilo strašno orožje v njenih rokah.

Bilo je tisto, ki ga je podaril nekdo Franc I.

Bilo je bodalo, s katerim je zabodla Ferona in pozneje Ivana Siro-maka.

(D dalje.)

LISTEK.

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

Margentina je zatulila z besnim glasom in se vrgla na Franca I.

Toda v trenutku, ko bi ga bila dosegla, je začutila, da jo je zadelo nekaj z vso silo po glavi; zazdelo se ji je, da se res rušijo tla pod nogami; nezavestna se je zvrnila vznak, krvaveča iz rane, ki jo je bil zadel Sansak s strašnim udarcem po tilniku...

»Mat! Na pomoč, na pomoč!« Zileta je hotela zakričati še enkrat; hotela se je braniti...

Toda rutica, zvita v klopčič, ki je zadušila glas; pograbilo jo je dvoje silnih rok, ki sta jo oropali vse moči in jo odnesli...

Magdalena Feronova je bila odšla, da razgleda okolico.

Oddaljila se je precej od paviljona, preiskavala skupine dreves in grmovja in iztikala po vseh temnih kottičkih na poti od paviljona proti malim vratom, t. j. v smeri, ki je bila gradu skoraj nasprotna.

»Vse je v redu,« je zamrmrala naposled. »Srečanje zadnje noči je samo neljub dogodek; nihče ne sluti ničesar; v dveh urah bo Zileta rešena, in kralj Franc je potem moj... Le malo potrpljenja, Veličanstvo: midva umreva skupaj!«

Prepričana, da je vse mirno in da nič ne ovira nameravanega bega, se je vrnila Magdalena v paviljon.

Videla je vrata odprta.

»Nesreča se je zgodila!« je dejala sama pri sebi.

V dveh skokih je bila znotraj in zagledala Margentino, ki je ležala v nezavesti na tleh.

Zileta je bila izginila.

Strašna kletev je planila Magdalena preko ustnic.

Z vso naglico je pričela izmivati Margentinino senca s hladno vodo.

Kmalu je reva odprla oči.

»Moja hči!« je zamrmrala.

»Kaj se je zgodilo?« je vprašala Magdalena, ki je klečala pri njej.

»Kralj!« je delnila Margentina.

»Prišel je?«

»Da!«

»In jo ugrabil?«

»Da!«

Margentina je poizkusila silen napor, da bi se vzdignila. Toda zrušila se je težko kakor kepa in se onesvestila iznova.

Spričo te nepričakovane katastrofe si je ohranila Magdalena Feronova vso čudno hladnokrvnost, ki jo je odlikovala v vseh okolištinah od one tragične noči, ko jo je vlekla lastni soprog pod monfokonska vešala.

Dvignila se je počasi, računaše: »Zdaj je ura pol desetih. Ob enajstih imajo priti. Toda treba je računati z nestrpnostjo ljubezni in očetoyske skrbi, ki se družita v Man-

fredu in v Flerialu. Čez pol ure bosta na sestanku...«

Tako govoreča je pripravljala obkladek od cukranega vina in olja.

Položila ga je Margentini na rano in jo obvezala s spretnostjo, ki bi jo bil občudoval marsikateri ranocelnik.

Ta nenavadna ženska je opravljala vsa ta dela z isto mirnostjo kakor druge svoje vevenje ali katerokoli izmed ostalih ženskih opravil. Zdajci pa se je vrnilo Margentini življenje.

»Mirni bodite, saj ni nič hudega,« je rekla Magdalena. »Kam pa tečete?« je dodala in zastavila pot ubogi materi, ki je bila planila proti vratom.

»Pustite me ven!« je zarohnela Margentina z besnim glasom.

»Nikoli! Vi bi se dali pobiti brez koristi.«

»Pustite me ven, drugače ubijem jaz vas!«

»Ubijte me!« je vzkliknila Magdalena. »Ah, vi niti ne veste, kakšno uslugo mi storite s tem! Toda zame zdaj ne gre. Branim vam samo stori-ti brezumnost, ki bi pogubila vas in vašo hčer... Ali hočete uničiti Zileto? Kaj hočete storiti? Vreči se v roke oborožencev, ki vas primejo in vržejo v ječo... Pa tudi ugrabite-lja bi opozorili s tem; pospešili bi nesrečo svojega otroka... Ali me hočete poslušati in biti pametni in pogumni, kakor je treba? Ali hočete rešiti Zileto?«

ministrski svet sejo, na kateri je sklenil, zadržati že pripravljeno noto na bolgarsko vlado. Poslanik dr. Spalajkovič, ki bi imel to noto odnesti v Sofijo, je tudi ostal v Beogradu.

KRALJ FERDINAND TUDI — UPA.

Dunaj, 12. junija. »Südslawische Korr.« poroča iz Sofije: Merodajni bulgarski krogi kljub resnosti zunanjih okoliščin upajo, da se posreči nasprotna mnenja med balkanskimi zavezniki s pomočjo Rusije mirno rešiti. To pričakovanje, ki je ojačeno še z osebnim delovanjem ruskega cara, temelji pred vsem na upanju, da se vplivu inozemstva posreči, da Srbija sprejme razsodni rek. Da v Srbiji ruski vpliv učinkuje, kaže to, ker se niso proglasili aneksije zasebenega ozemlja in ruski pritisk bo zadostoval tudi, da se izsili izvršitev pogodbe. Car Ferdinand in merodajni činitelji se vedno upajo, da se mir ohrani. V poslaniških krogih se širi izjava bulgarskega cara nasproti nekemu opozicijskemu voditelju. Ferdinand je rekel: »Če bo neobhodno potrebno, bomo to vojsko vodili, ako nas k njej prisilijo. Ta vojska bo pa blaznost. Drug drugega bomo uničili, ne da kaj dosežemo, ker ne smemo pozabiti, da dvakrat v evropskih prestolnicah ne bodo pustili deliti Balkana, ne da bi si sami kak kos vzeli.«

TEŽKOČE V BOLGARIJI.

Sofija, 12. junija. Rešitev kabinetske krize je naletela na veliko večje težkoče, nego se je prvotno mislilo. Sestava novega ministrstva se bo na vsak način še za več dni zavlekla. Opozicijske stranke stavljajo za vstop v kabinet tako težke zahteve, da jih nihče ne more akceptirati. V koliko se bo vnanja politika Bolgarske po sestavi novega kabineta spremenila, je nemogoče že sedaj presojati.

KAKO MISLIJO NA DUNAJU?

Dunaj, 12. junija. V tukajšnjih uradnih krogih zatrjujejo, da je dospeła zavezniška kriza na vrhunec. V pesimizmu jih zlasti potrjuje dejstvo, da je Rusija izjavila, da je pripravljena sprejeti vlogo razsodnika v srbsko-bolgarskem sporu, dočim se je tega poprej energično branila, ker se je bala, da se zameri ali Srbiji ali pa Bolgarski. V dunajskih političnih krogih sodijo, da bo Bolgarska brezpogojno sprejela rusko razsodništvo, dočim se o Srbiji še ne ve. Kolektivna demaršna velevali v balkanskih prestolnicah se bo izvršila najbrže jutri. Avstrijski poslaniki so že dobili tozadevna navodila.

IN NA ANGLEŠKEM.

London, 12. junija. Tudi londonski diplomatični krogi sodijo o zavezniški krizi jako pesimistično. Od sestanka ministrskih predsednikov v Solunu, ni pričakovati nobenega uspeha. Potrjujejo se tudi vesti, da se Rumunija pridno pripravlja za vsak slučaj. Srbski poslanik Spalajkovič bo sporočil jutri bolgarski vladni zadnje sklepe Srbije in zahteval, da Bolgarska takoj odgovori, če je pripravljena privoliti v revizijo pogodbe ali ne.

K UMORU VELIKEGA VEZIRJA.

Carigrad, 12. junija. Napad na Mahmud Šefket pašo v Carigradu ni nikogar presenetil. Že več dni se je znalo, da je Mahmud Šefket paša smrtni zapadel. Velikega vezirja so od več strani svarili in je zato tudi svojo gardo pomnožil, a to ga smrti ni rešilo. Napad ni veljal toliko Mahmud Šefketovi osebi, kolikor mladoturškemu režimu. Pričakujejo še nadaljnji napadov.

Carigrad, 12. junija. Položaj je še vedno nejasen. Nad Carigradom je proglašeno obsedno stanje. Zatrjuje se, da je z atentatom v zvezi liberalna ententa, kateri načeljuje princ Sabah Edin. Policija je aretirala dve sumljivi osebi, ki sta v zvezi z atentatom. V mestu vlada velika panika in splošno se pričakuje, da se bližajo novi, usodopolni dogodki. Na drugi strani se govori, da je atentat na Mahmud Šefket pašo izvršil komite narodne obrambe in narodnih reform. Na čelu tega komiteja je Sadik bej. Policija je tekom včerajšnje noči izvršila več hišnih preiskav in aretirala mnogo častnikov. Govori se, da se nahaja med morilci tudi tajnik princa Sabah Edina Bosanec Lutfi bej. Z atentatorji v zvezi je baje tudi Ahuk paša, poveljnik čataldske armade.

Stajersko.

Maribor. Kot je že »Sl. Narod« od pondeljka poročal, je k zadnji nesreči na Dravi pomoglo več momentov. Iskati jih je predvsem v grozljivih nedostatkih, pod katerimi trpe naša kopališča že več let vobče. Dasi imamo leto za leto na Dravi ravno med kopajočimi večje ali manjše nesreče, se mestne oblasti vendar

ne dajo zbrati iz svoje komodnosti, da bi jih vsaj skušale omejiti. Primanjkuje skratka na vsem: vsa tri kopališča ne zmorejo niti enega resnega čolna, kajše, da bi bil nastavljen kak stalen, nadzorovalen organ. Vrh tega pa pride še okolnost, da je Drava skoro vse leto zelo nesnažna in malo je dni v letu, ko kalno valčevje ne prinese s seboj truplo mrtvih živali, tako divjačine, a tudi manjšo domačo drobnjad. Da pa je mera polna, spraznujejo še razne tovarne v reko svojo nesnago, kar je že par let zaporedoma imelo v posledico ogromno umiranje rib. (Lani v dveh dneh 8000.) V koliko je tokrat upravičena tudi težka obdolžitev, da je smrti Razborškove so krivo tudi nemško dijaštvo, nočemo preiskovati. Pribijemo pa, da so tozadevne obdolžitve bile splošno slišati in drž. pravdnštvo bo stvari lahko posvetilo nekoliko svojo pozornost. — Vse to pa bi ne bilo možno, če bi se slav. naša policija malo bolj zavedala svoje dolžnosti tam, kjer je potrebna. Tako pa opažamo i pri nas škandalozne razmere, da mestne straže inšpektor — Niesner — z malovažnimi noticami po nemških dnevnikih še nekako ščiti take, prav turške razmere. Pa reci kdo, da nam ne primanjkuje vsega!

Maribor. Nemška »oficielna« javnost je vedno huda, kadar kdo v javnosti kritizira nezadostno varnostne razmere naše javnosti, češ, da je taka kritika škodljiva tujskemu prometu našega mesta. Tega pa, kar se imamo dnevno zahvaliti azijskemu »Schlendrianu« naših mestnih oblasti, seveda nihče ne vidi — ker mestna policija noče izpostavljati one, ki bi bili radi tega prizadeti. Avtomobilske nesreče itd. so seveda na dnevnem redu, a malo je stražnikov, ki bi na to pazili. Seveda, če se kakšnemu kmetiču res mudi, njega se prime takoj, saj je Windischar in lahko drži tudi za ono gospodo, ki je vzvišena nad postavne določbe. Isti faktor — mestna policija — je tudi odgovoren za zadnjo smrtno nesrečo na Dravi. Če bi g. inšpektor Niesner bil malo bolj pozoren in manj prizanesljiv, tudi na Dravi ne bi imeli takih nesreč. Edina možnost, tem škandaloznim razmeram odpmoči, bi bila je — državna policija. Ta bi bila tudi v marsikaterem drugem slučaju za mesto od velike važnosti...

V Trbovljah je povozil osebnih vlak ženo prožnega delavca, Ojsterškovo, ravno, ko je hotela pri nekem ovinku proge, le to prekorati. Ojsterškova ni vedela, da je vlak tako blizu in hotela na nasprotno stran. Ko je bila sredi tira, je vlak pridrvel in jo vrgel s tako silo ob tla, da je težko ranjena in nezavestna obležala tik proge. Došli zdravnik jo je obvezal in ukazal prepeljati v celjsko bolnico.

V Gornjem gradu je ponarejal posestnik Zaroľovšek 10 kronske bankovce in jih skušal razpečavati. Zapazili so pri njem pri nekem nakupovanju ponarejene bankovce, radi česar so ga prišli in oddali sodišču v Gornjem gradu. Ko so pri njem na domu preiskavali, so našli v stanovanju veliko množico papirja kot se ga rabi za bankovce (»Velini«) in druge potrebščine. Če je Zaroľovšek imel kakšnega pomagača, danes še ni znano.

V Kozjem je utonil v Savinji posestnik Tone Hribernek, ko se je kopal. Hribernek, ki ni znal plavati, je šel predaleč v Savinjo, koder mu je konečno zmanjkalo tal. Zginil je v vodo iz katere ga ni bilo možno več rešiti, ker ga je valovje prehitro vzelo. Truplo so našli.

Celje. Na vročini je umrl poštni poduradnik Matija Paulič. Dne 4. t. m. je spremljal pošto 315 med Celjem in Sp. Dravogradom. Ta dan je vladala velikanska vročina, ki je dosegla na prostem 30 stopinj, v poštnem vozu pa 39 stopinj. Ko je Paulič prišel in enovanega dne v Celje in zapustil poštni voz, ga je zadela vročinska kap, na kateri je dne 8. t. m. umrl. Paulič je bil zelo marljiv in silno tankovesten služabnik ter užival vsestransko zaupanje in spoštovanje svojih predpostavljajenih. Prihodnje leto je nameraval iti v pokoj.

V Mariboru je bil pred poroto na 6 let težke ječe obsojen hlapec Fran Baumann radi rop. 30. oktobra 1912 je v ltušku pri Ptuj skušal vlomiti pri posestniku Ani Sorko. Ko je zjutraj Sorkova hotela iz hiše, jo je nadomoma napadel nek mlad možki in jo večkrat z nekim polenom udaril preko glave. Sorkova se je hitro umaknila in zapahnila vrata od znotraj, kar jo je nedvomno tudi rešilo, te začela klicati na pomoč. Ko so sosedje prihiteli, je Baumann pobegnil. Sorkova je imela doma 400 K gotovine in hranil, knjižico z vlogo 2000 K. Baumann je par tednov prej uskočil iz Varaždina, koder bi bil moral odsedeti 4 mesečno ječo. — Zanimivo je tudi to, da nobena prič ni mogla trditi, da bi bila Baumanna v lice videla, Merodajen pri obsodbi

je bil edinole zunanji opis osebe, ki se jo je videlo.

St. Jur ob Juž. železnici. Tu so našli mrtvo posestnika Topliškovca iz Lokarjev. Lega mrtve in tudi več drugih okoliščin pa da sumiti, da je bila Topliškovca umorjena. Dan, predno so jo našli mrtvo, je bila še kaj dobre volje med svojimi znanci v Lokarjih. Orožništvo pridno išče po dozdevnih morilcih.

V Župelevcu pri Brežicah je kradla čokarka Schneeberger posestniku Sulerju vino iz kleti. Suler je že dalje časa opazoval, da mu zmanjkuje vino, nikdar pa ni bil v stanu izslediti tatu. Pred nekaj dnevi pa je zapazil Sulerjev sosed Zajec Schneebergerjevo, ko je iz svoje hiše splezala v podstrešje Sulerjeve vinske kleti, na kar se je vrnila z več steklenicami zopet v svojo hišo, po isti poti. Ko je Suler Schneebergerjevo prijel, je takoj tatvino priznala. Suler je bil oškodovan za 300 K.

Ruše. Obravnava proti g. Lasbacherju, ki jo je zakrivila ovadba združbarja, stražmojstra Tisovca, je torej pokazala to, kar je bilo že naprej pričakovati: da je orožniška ovadba popolnoma neutemeljena. Pokazalo se je, da so bile vse ovadbe od stražmojstra izmišljene, vedoma ali nevede, v slabo gospodu nadučitelju. Saj nekatere priče niti vede niso, zakaj se jih sploh pred sodnijo kličje. Umevno, da vlada proti Tisovcu velika nevolja in splošno je čuti zahtevo, da se naj stvar do konca dožene, če ne bodo vzrastle šikane g. Tisovca napram občanom do neba. S tem pa ni nihče zadovoljen.

Maribor. Še malo dnij in prišel bo 15. junij, dan velikega mariborskega slavlja tamošnjih Slovencev, kojih možka podružnica slavi ta dan 25letnico svojega obstanka! Slovenci in Slovenke! Prihitite ta dan v kar najsičajnejšem številu v Maribor in pokažite našim sovragom, da cenite delo mariborskih Cirilmetodarjev!

Naš novi roman!

Usode junakov našega tekočega romana se bližajo koncu. Naš prihodnji roman, ki

začne izhajati te dni

vzporedno z zadnjimi poglavji »V senci jezuita«, nas povede iz sive preteklosti blizu sedanjemu času, med žalost in veselje ljudi devetnajstega stoletja. Marsikaj se je izpremenilo od dobe Franca I. Ragastana, Zilete in Manfreda pa do teh dob, a človeško življenje ima ravno tako svoje strašne rane in pretresljive zapletitjaje. Naš novi roman se dotika najbržkejšega med njimi

in bo slikal v žarkih barvah nesrečo nezakonske matere in njenega otroka — sadu prepovedane ljubezni.

Priprosto dekle s strogim očetom na eni — potomec ošabne plemenitaške rodbine na drugi strani; nedolžno dete, ki se rodi iz njiju objema izgubi očeta preden ga je poznalo, mati mu umre v bedi in pomankanju sredi najnežnejše mladosti; pusti ga samega v velikem mestu, kjer je toliko slabih in tako malo dobrih ljudi.

Ali je temu otroku ljubezni mogoča sreča? Ali mu je namenjena?

Tako se glasi vprašanje, ki si ga bodo zastavljali bralci našega odčetka do konca zanimivega romana

! Otrok ljubezni !

Hkrati pa bodo tudi sledili burnim dogodoljajem, ki so jih povzročili viharji

francosko-pruske vojne leta 1870—1871.

Roman »Otrok ljubezni« biča in slika z neizprosno resnicoljubnostjo vsa

nemška zverinstva za časa vojne med Nemčijo in Francijo

in kaže nečuvstvo početje teh »kulturnih« ljudi v kričeči, a pravi luči, ki mora pognati vsakemu čutečemu človeku rdečico ogorčenja v obraz.

Da ne zamudite nobenega poglavja tega velezanimega romana, naročite si »Dan« pravočasno, ozir. obnovite naročnino takoj! Opozorite svoje znance!! Citajte »Dan«!!

Dnevni pregled.

Resna beseda. Včeraj se je oglašil gospod — r v »Slov. Narodu« z resno besedo. Ustvaril je zopet nekaj »chef d'oeuvre«. Razjezil se je hudo nad nami, češ da so vsi politiki delali grehe in da človek lahko zapade zmoti, da sam ne ve kda. — Dobro, gospod — r. — Toda zmoti je treba pripoznati in — če mogoče popraviti. To je bila naša prva zahteva, ker se pa na to ni odgovorilo, je nastal v javnosti vihar, ki ga mi nismo podžigali, ampak smo ga še zadrževali. Opetovano smo povedali, da se nismo gnali ni proti dr. Trillerju, ampak, da so prihajali napadi od vseh strani in iz vseh vrst n. napr. stranke. Kljub temu piše gospod — r o nas sledeče: »Sedaj smo imeli priliko opazovati, kako se je spustila z verige znana herostratična družba — ki ima svojo strehico pri »Učiteljski tiskarni« v Ljubljani, kjer Jelenčeva tradicija še vedno živi, in kjer se komaj pričakuje, da bi doživeli razsulo napredne stranke — in kako se je ta družba tedni dni pihala za dr. Trillerjem, ga grizla, glodala, ter se neusmiljeno podila za njim, kakor se podi lačen hijski pes za krvavo antilopo v puščavi. Pod krinko anonimnosti so prenesli boj čisto na osebno polje.« — Na te besede izjavljamo še enkrat — in to spričajo lahko oni naprednjaki v mestu in na deželi, ki so nam te dni pisali, da ni bila »družba«, ki je vedla boj, ampak v pravem pomenu besede t. zv. napredna javnost. O tem se je gospod — r lahko tudi drugod prepričal. Ako bi se bila zadeva takoj uredila, bi vsega tega ne bilo, tako pa so se duhoviti razgledi in v tem razburjenju je prišla na dan tudi notica, da se je neki volilec izrazil, da voli rajše svojega psa. Mi o tem nismo videli namena dr. T. osebno žaliti in nam je žal, ako se je stvar tako smatrala, ker je bil to le izraz nezadovoljnosti. Tudi nismo nikjer dr. Trillerju podtikali, da se je dal podkupiti, ampak smo rekli le, da bi človek skoraj vprašal, kaj je dobila za to nar. napr. stranka. Ogorčenje, s katero je občinstvo sprejelo zaupnico, je bilo tako splošno, da nam dela gospod — r veliko krivico, ako hoče zdaj celo krivdo zvaliti na nas. Ako bi se ne bilo ene napake popravljalo z drugo, bi se bila zadeva lepše rešila.

»Stranka pa naj se sedaj odloči ali ima še obstojati ali pa vse prepusti klerikalni stranki, ki že dolgo časa preži na Ljubljano.« Tako piše včeraj dr. Tavčar v »Narodu«. V tem je pomen današnje seje izvrševalnega odbora. Bilo bi žalostno, ako bi se na Theimerici spodtaknila stranka tako, da ne bi mogla več ustati — kakor bi bila sramota, če bi zaradi ene same Theimerice šele propadel kranjski klerikalizem. Nar. napredna stranka je kot meščanska in kulturna stranka potrebna — treba pa jo je oživiti in pokrepčati.

Dolg slavonspev je prinesel včeraj »Slovenec« o dr. Susteršiču. Ponatisnil ga je iz »Domoljuba«. Napisal ga je dr. Janez Ev. Krek. V sedanjih kritičnih časih dr. Susteršič potrebuje takih slavonspevov. Med priprostim ljudstvom bodo nekoliko vplivali — vprašanje pa je, če bodo pred razsodnim svetom odtelitali odkritja Kamile Theimer, Sicer čast, komur čast — klerikalci imajo dovolj vzroka, da slave Susteršičevo 50letnico. Nekatere trditve dr. Kreka so pa šle predaleč in so dokazale resničnost pregovora: od vzvišenega do smešnega je en sam korak.

Na izjavo Ljudske posojilnice odgovarja »Slov. Narod« sledeče: Če je tako, kakor trdita gospoda Povše in Šiška, zakaj potem g. dr. Susteršič ne toži, zakaj neče pred sodiščem tega dokazati, kar sta mu potrdila gg. Povše in Šiška? Kako velikanski bi bil triumf zanj in za celo klerikalno stranko, če bi se pred sodiščem dokazalo, da so odkritja Kam. Theimer neresnična?!

»Slovenec« se smeje. »Slovenec« piše, da je radi Kamile Theimer buhnila kriza v liberalni stranki in nadaljuje: Jutri ima menda sejo izvrševalni odbor liberalne stranke. In ta ima judicirati: ali je osebna nedostojnost dolžnost funkcionarja liberalne stranke ali ne. Liberalna stranka se je nalezla histerije od blage in tužne devojke Kamile Theimer, o kateri se je izrazil liberalen kolovodja, da jo je »hudič« prinesel v Ljubljano. Slika za olimpične bogove. Zasludujemo te dogodke s primernimi čustvi. (Op. uredništva: Ta čustva poznamo. Ta čustva so lahko primerna, ker je enoglasna zaupnica v žepu. Ako so pa klerikalci videli, koliko nasprot-

nikov je te dni odločno govorilo — so ta čustva lahko neprimerna.

Zakaj se je zahteval odstop dr. Trillerja iz dež. odbora? — Zato, in samo zato, da izgubi enoglasno sprejeto zaupnico dr. Susteršiču — svojo vrednost. To bi se bilo lahko v splošno odobravanje takoj zgodilo. Ni šlo torej za dr. Trillerja — ampak za Susteršiča. Vsled nerodnosti ali trme na je prišlo do tega, da dr. Susteršič stoji — dr. Triller pa je vsa mesta odložil. Tako nar. napr. stranka samo sebe oslabi. To je gotovo napačen uspeh kampanje Kamile Theimer.

Objektivna beseda. Prejej smo: Dovoite mi k aferi dr. Triller-Susteršič. Theimer mirno in objektivno besedo! Poznate me osebno, da sem zvest, brezmejno udan in tudi delaven član naše stranke. Napadi s strani »Slovenca« na moje delo me klasificirajo za naprednjaka svobodomisleca; veste pa tudi, da stojim na sredi med našimi starimi in med našimi mladimi. Zato morem povedati končno še jaz svoje objektivno, od nikoder odvisno mnenje. V nerodnosti in neumesnosti dr. Trillerjevega koraka ne dvomi pač nihče, niti sam dr. Tavčar. Nerodnost pa je dr. Triller še povečal s svojim dolgim molkom in zelo malo okusnim izpadom v članku »Moj greh«. Nadaljna velika napaka je bila, da se ni sklical izvrševalni odbor n. napredne stranke nemudoma, nego se je hotoma zavlekel celih 10 dni. Vsota vseh teh nerodnosti je rodila najostrejšje graje tako na rovaš dr. Trillerja, kakor izvrševalnega odbora. Obsodbo pa so izrekli vsi napredni listi brez razločka, celo »Sava«, in obsodba »Zarje« je našla pritrjevanja povsod. Najhujšo obsodbo pa je izrekel »Slovenski Narod«, ki je — molče trobental! Da je bil »Dan« oster, je torej razumljivo ter je bil te dni glasilo vseh najzvestejših, pa tudi najodločnejših protivnikov S. L. S. — Iz »Dneva« se je morala S. L. S. prepričati, da je v naši napredni stranki še mnogo odporne sile, poguma in odločnosti. Hrup v »Dnevu« je bil S. L. S. dokaz, da napredna stranka noče utoniti v limonadarsstvu in bojazljivem tihoplazništvu. Bol proti S. L. S. se mora voditi dosledno brez umikanja, trdo in neizprosno! Toda padle so v tem boju tudi nekatere preostre besede, ki jih — po mojem mnenju — ni bilo treba, ker se je z njimi ideji, namenu škodilo. Te besede obojam in grajam, ne da bi se umaknil bistvu. Dr. Triller je zagrešil napako, toda kdor ga pozna osebno, intimo, ve sam, da je poštenjak in da je blag človek. Morda baš te lastnosti za boj s S. L. S. niso koristne ne njemu, ne naši stranki. To sem hotel povedati v »Dnevu«, ki je neodvisen napreden list in ki daje prostora tudi mnenju — kurtuaziji. Iv. K.

»Slov. Narod« piše: »Očitanje, da je prevzel dr. Triller za svoje znano glašovanje kako neposredno ali posredno korist od kogarkoli, bo moral »Dan« dokazati pred porotnim sodiščem.« — Ne bo treba, ker tega ni nikdo nikjer trdil.

»Mladika« — 6000 K revnim ljubljanskim učiteljem. — Podpore trem vseučiliškim docentom. Izpred upravnega sodišča. Dunaj, 12. junija. Upravno sodišče je včeraj razpravljalo o treh pritožbah mestne občine ljubljanske proti deželnemu odboru. — Prva pritožba se tiče prepovedi, da prevzame mestna občina vladniško društvo »Mladike« v svojo upravo. Druga se tiče draginskih doklade v znesku 6000 K, ki jo je občinski svet ljubljanski sklenil v podporo revnim ljubljanskim učiteljem, tretja pritožba pa se tiče podpore trem vseučiliškim docentom iz mestnega vseučiliškega fonda. V prvem in drugem slučaju je upravno sodišče pritožbo zavrnilo, češ, da je deželni odbor v zadevi, v kateri funkcionira kot druga avtonomna instanca, upravičen na pritožbo razsoditi po svojem prostem preudarku, in se ta razsodba odteguje presoji upravnega sodišča. V tretjem slučaju je upravno sodišče pritožbi ugodilo ter izreklo, da je smatrati vseučiliški fond kot poseben ustanov, nad katero ima nadzorstvo država, ne pa deželni odbor. — Pritožbe mestne občine ljubljanske je zastopal dr. poslanec dr. Vladimir Ravnihar.

Hiša št. 509 v Idrji pred upravnim sodiščem. Včeraj se je vršila pred upravnim sodiščem tudi razprava o pritožbi mesta Idrja proti odloku deželnega odbora zaradi hiše št. 509. Mestno občino Idrjo je pri razpravi zastopal dr. Fran Novak. Upravno sodišče je odločil deželni odbor kot nezakonit razveljavilo.

Kranjski deželni predsednik je zakon o šolskem nadzoru pripo-

Danteja božanstvena komedija „Pekel“

Ta največji kinematografski senzacijoneli umetvor se bode poveljal samo 4 del. Od danes do ponedeljka 16. junija v »KINO IDEAL«. Zvršene osebe vsled visokih nabavnih stroškov. Predstave 3—4½, 4½—6, 6—7½, 7½—9, 9—10½. Zadržne predstave na prostem. Šolskim otrokom dostop ni dovoljen!

ročal v sankcijo tako-le: večina deželne odbora je krščanskosocialna; večina deželne odbora je krščanskosocialna in večina prebivalstva je krščanskosocialna. Pika.

»Dejanja govore!« Kakor čujemo, zbira učiteljstvo vsa krivična dejanja sedanje večine deželne šolskega sveta (»družbe sedmih prokletih rok«), da jih izda zopet v posebni spomenici. Tako je prav! Le na dan z lumparijami klerikalnih inkvizitorjev!

Iz ljudskošolske službe. Namesto obojele učiteljice Antonije Rottove je imenovana za suplentinjo na ljudski šoli v St. Petru pri Ljubljani suplentinja Marija Bizjakova, namesto obojele učiteljice Ludovika Ivnika v Spodnji Šiški pa suplentinja Ana Košča.

Dunajsko slovensko dijaštvo brez razlike strank in struj priredi v soboto dne 14. junija ob 8. uri zvečer v prostorih restavracije »Schwarzspanierhof«, IX. Schwarzspanierstraße javen shod, na katerem se hoče pogovoriti o možnostih izboljšanja slovenskega dijaškega podporništva. Dnejni red shoda bo sledeči: 1. Referat a) o nameravani akciji za izboljšanje naših gimnastičnih razmer na Dunaju (referira tov. med. Ambrožič), b) o nameravani skupni dijaški počitniški akciji v prid naših podpornih društev (referira tov. iur. Lemelj). 2. Predlaganje tega se tiče resolucij. 3. Razgovor. 4. Volitev izvršilnega odbora s funkcijsko dobo do jeseni. 5. Slučajnosti. — Dolžnost vsakega dunajskega slovenskega dijak, ki se zanima za dijaško gmetno vprašanje, je, da se shoda udeleži. Vabljeni so pa na shod tudi vsi drugi, na Dunaju se nahajajoči Slovenci, ki jim je kaj do ublažitve revščine slovenskega dijaštva.

Ali se dajo tudi slike imunitirati. Dandanes, ko se v Avstriji vse konfiscira, nastajajo razna sporna vprašanja. Ako konfiscirani članek kak poslanec imunitira, potem se sme natisniti. Kaj pa če je konfiscirana slika. Ta slučaj je bil te dni pred sodiščem. V »Koprivah« je bila konfiscirana neka slika. Posl. dr. Wuster je podal v parlamentu interpelacijo in sliki imunitiral. List je sliko zopet prinesel — in drž. pravdnikstvo je tožilo uredništvo, da prinaša konfiscirane stvari. Prišlo je do razprave, kjer je drž. pravdnik trdil, da je imunitirano le to, kar je protokolirano v parlamentu. Zagovornik lista pa je rekel, da so imunitirani tudi češki govori, ki niso protokolirani — in sodišče je uredništvo oprostil.

Koliko potrebuje ena pesem iz Ljubljane do Maribora. Začudili smo se, ko smo zagledali v mariborski »Straži« — »Pesem od Šukri-paše«. Pod naslovom stoji: »Po ameriškem »Glasu Naroda«. Ko smo to pesem natančneje pregledali — smo videli, da je ta pesem izšla v »Dnev« 1. aprila t. l. in da je bila pozneje ponatisnjena v »Balkanski vojni«. Uredniki okoli »Straže« bi torej lahko že davno ponatisnili to pesem iz »Dneva« in ni bilo treba čakati, da je šla najprej v Ameriko — potem pa nazaj v Maribor. Saj ni kakšen Polanjski ali Sajovci, da bi morala hoditi isto pot.

Razkritje spomenika pokojnemu učitelju Fr. Delcetu se vrši na Sveti gori okrog 9. ure in sicer 15. junija letos. Oddaljenim udeležnikom v vednost, da je odhod iz Litije 15. junija ob polu 6. jutraj z vlakom do Save in odtod čez Tirno na Sveto goro. Pričakujemo obilo udeležbe.

V Libonji pri Ormožu je začelo dne 7. t. m. na dosedaj neznan način, goreti pri posestniku Grušovnjaku. Vžgal se je najprej hlev, za njim pa tudi hišno poslopje. Oboje je pogorelo do tal in niso mogli rešiti prav ničesar, dasi je na lice mesta prihitelo takoj veliko število sosedov in požarna bramba iz Ivanjovcev. Grušovnjakova žena je bila smrtno nevarno. 14letna gluha hčerka pa nevarno opečena. Osmojeno je bilo tudi več trt Grušovnjaka in njegovega sosedja Školovnja. Škode je 4000 K, zavarovalnine pa samo 600 kron.

Bik ga je usmrtil. Dne 2. t. m. ginal 68letni posestnik M. Bončina. Navršja v Gorenje Kanomlje pri Idriji bika na vodo. Med potjo je postal bik divji. Vrgel se je na Bončina in mu je prizadel s svojimi rogovmi tako težke telesne poškodbe, da je Bončina kmalu nato umrl.

Aretacija vlomilca. Pretekli terek zvečer je bilo vlomljeno v zaklenjeno hišo posestnika Ivana Paderja v Smerjenih. Tat je ukradel tam več raznih ženskih in otroških obel. Druga dne se je otroštvu posrečilo, prijeli tati in vlomilca v Razdrtem pri Šmarji v osebi 45letnega brezposelnega žagarja Matije Hamovška, v katerega spremstvu se je nahajala tudi njegova priležnica Magda Jabčič iz Vinodine na Hrvaškem. Ukradeno obleko so še našli pri Hamovšku. Orožništvo je Hamovška in njegovo priležnico aretiralo in oba izročilo deželnemu sodišču.

RAZNE ZANIMIVOSTI.

Panama. Iz Amerike smo dobili v Evropo tri različno vredne stvari. Krompir, tobak in panama. Krompir je za civilnega in vojaškega človeka nujna potrebna jed. Za avstrijske narode, ki se jim zelo slabo godi, je krompir pravi blagor. Naš Kranjec ga je nazval »steber kranjske dežele«. Ko je prišel krompir v Avstrijo — za cesarja Jožefa, ga niti niso hoteli jesti (takrat se je ljudem pač dobro godilo!) danes pa je prava rešitev za vse sloje. — Tobak je bil prvi ameriški dar, ki je bil na škodo Evrope. Zanesli so ga Angleži. Na Češkem so videli prve kadilce med vojniki ob času 30letne vojne. Tobak škoduje ljudem, koristi pa državi, kajti nese ji vsako leto milijone. Tretji ameriški dar je panama. O tem se je posebno mnogo pisalo, ko so prišli na sled sleparijam cgrskega min. predsednika Lukacsa. Tako torej krompir koristi množicam, tobak državam — panama pa visokim gospodom in magnatom. Od kod izhaja beseda panama? To je gotovo marsikoga zanimalo, ko je čital: panama, panamist itd. To besedo so najprej rabili za polno podjetja, ki je gradilo panamski prekop v Ameriki. Podjetje je ustanovil Ferdinand pl. Lesseps in naloga tega podjetja je bila, da zgradi prekop, ki bi vezal Atlantski ocean s Tihim morjem ter bi tako delil Ameriko v dva dela. Polom tega podjetja je bil leta 1888. in ni imel za posledice samo izgube 1500 milijonov frankov za akcionarje družbe, nego tudi političen škandal. Izvedelo se je namreč, da se je pustila republikanska stranka za ministri in poslanci vred podkupiti od panamske družbe. 510 poslancev zbornice, med njimi šest ministrov, je bilo obdolženih, da so si pustili izplačati dva do tri milijone frankov. Vrh tega je družba podkupila različne časopise, banke in privatne osebe. Najprej so zaprli ravnatelje družbe (med njimi tudi Ferdinanda Lessepsa in slovečega Eiffla, zgraditelja znanega orjaškega stolpa v Parizu) in obsodili so jih radi bankrota na težke zaporne kazni. Pozneje so jih pa obtožili tudi se radi podkupljivosti in je dobil Karl pl. Lesseps, sin Ferdinanda pl. Lessepsa, eno leto in bivši minister Baihaut, ki je priznal, da je vzel 750.000 frankov na pet let zopora. Od onih, ki so faktično podkupovali, je izvršil baron Reinach samomor, glavna krivica Herz in Arton pa sta pobegnili. Na to so se ustavile nadalje obtožbe. Vzlic temu pa je moralo več tedanjih znamenitih francoskih politikov, kakor Freycinet, Roche, Flouquet, Rouvier in drugi, zapustiti politično življenje.

Štiri najstarejše žene sveta. Vprašanje, kdo živi dalje časa, ali mož ali žena, ni dovolj rešeno. Statistiki in učenjaki pogosto raziskujejo in se pogostoma prepirajo, ampak doslej še ni jasno, kateremu spolu naj dajo palmo daljšega življenja. Neki pariški tednik je obelodanil sedaj številke, po katerih pripade rekord starosti ženskam. Tednik popisuje najstarejše žene na svetu. Štiri so. Prva izmed njih je Indijanka v Kanadi; spada k rodu »prevrtanih nosov« in se imenuje Crescent Antone. Njeni rojaki, ki jo zelo spoštujejo, ji pravijo samo »bela vrana«, ker se o tem ptiču pripoveduje, da doživi visoko starost. Ta 112letna Indijanka je še vedno zdrava in sveža, vključno trdnemu življenju, polnemu skrbi, trpljenja in bede. Se vedno dela pri pripravljanju kož; s to kupčijo se kanadski Indijanci še do danes živijo. Vesela je. — vendar častljiva Kitajka Tsaoat je dve leti starejša; dosegla je občudovanja in časti vredno starost 114 let. Na Kitajskem živi sploh največ starih ljudi; mesto Jun Nan, v katerem se je narodila Tsao-Yat, je znano, da je v njem največ starih »smrtnikov«, ki nočejo in nočejo umreti. Tsao-Yat ima danes izvrsten spomin, spominja se čisto dobron, kaj se je zgodilo pred sto leti. — V Peru živi žena, ki je stara 118 let. Celo svoje življenje je živila na deželi, ne daleč od Arequipa; bila je žena rudarja in je živila z njim priprosto življenje; kakršnega živijo tamošnji ubogi delavci. Sedaj živi skupno s svojo najstarejšo hčerko, ki je stara ravno sto let. Obe stari ženi delata neprestano zunaj, v prirodi in spita v majhni bajtici, sredi gozda. Stoosemnaestletna mamica je do danes čila in njena stoletna hčerka je še tudi polna življenja. Ta hči, ki je videla sto spomlad in ki ima doslej še živo mater, je gotovo unikum. — Najstarejšo ženo na svetu ima pa vendarle Evropa. Je to stoindvajsetletna Španjolka. Ta vrstnica Napoleona I. se je narodila leta 1793 v Huescaru, mali vasi na južnem Španskem. Ona je potomkinja starih Maurov, ki so vladali več stoletij na Španskem. Ta žena je živila zelo trudno in spreminjajoče se življenje. V letu 1820., ko je bil velik upor za

kralja Ferdinanda III., je bila obstrljena; zopet drugič jo je povozil težek voz, ki ji je zlomil nekaj kosti, tako da je morala več mesecev ležati v postelji. Ta krepka Španjolka je gledala večkrat smrti iz obličja v obličje, toda smrt je ni hotela pobrati. Imela je devet otrok. Doslej še vedno dobro vidi in sliši. Najrajši pripoveduje, kaj je vse videla na svetu in kaj je poskusila. Pripoveduje svojim pravnukom in pravnukinjam; vendar jo tudi starejši ljudje radi poslušajo. Pred nekaj leti ji je podelila kraljica - mati častno penzijo in na dan njenega stoletnega rojstva jo je celo obiskala. Starka se je peljala s kraljico v okrašenem vozu. Plakala je od veselja in je pravila, da je to najkrajšnji dan njenega življenja. Sedaj obhaja že stoindvajsetletnico svojega rojstva. Ker je še vedno čila in zdrava, je mogoče, da doseže še več let.

Ljubljana.

— Včerajšnje konfiskacije nismo mogli razumeti. Pojdmo z njo pred sodišče, bomo videli, kako ono sodi o tem. Rečemo le, da so zavladale pri nas take razmere, da ni dovoljena nobena kritika več, proti sistemu, ki je zavladal na naši severni strani. Zato prinašamo »Interpelacijo«, ki obsega v bistvu isto. — Morebiti si bodo s tem naši čitatelji na jasnem kaj se godi pri nas. Za odgovor na pritisk, kličemo vsem: širite »Dan«!

— »Družba sedmih krivičnih rok«, ki odločuje v kranjskem deželnem šolskem svetu, je proti volji krajnega in okrajnega šolskega sveta preprečila imenovanje Ivana Kovača in Ivana Michlerja za Spodnjo Šiško edinole zato, ker nista Slomškarja, dasi sta oba izvrstna učitelja. Vrlino učitelja Kovača smo že včeraj omenili; danes pripomnimo še to, da obiskuje Kovač tudi tečaj za učitelje meščanskih šol in sicer brez dopusta, dasi ima njegova koleginja P. kot Slomškarica dopust in plačano suplentinjo! Možno je učitelj iz poklica. Živi samo za šolo in izobrazbo ljudstva ter se v ta namen vedno naobražuje. Prav tako marljiv in uzoren učitelj je tudi Ivan Michler, ki ima pa v očeh klerikalnih inkvizitorjev isto napako kakor Kovač, namreč Slomškar ni. Opozarjamo iznova občinski zastop Sp. Šiške, da se zavzame za ta dva izvrstna učitelja in se pritoži proti sklepu deželnega šolskega sveta na naučno ministrstvo.

— Prst božji. Enega izmed »družbe sedmih krivičnih rok« je že potipal prst božji. Ko je bil odsoten iz Ljubljane, mu je umrla soproga, mati sedmih otrok. Hud udarec je to, ki mu ga ne privoščimo, da, pomilujemo ga, hkrati pa priporočamo take nauke: »Ne vzdiguj po krivem roke zoper svojega stanovskega tovariša, zakaj prst božji sega tudi po otrokih!«

— Srečke za umetniško loterijo — nikar ne preskočite teh vrst in čitajte do konca — še niso razprodane. Še 7000 kron bi morali položiti na oltar naše umetnosti. To se pravi, da bi moralo 7000 ljudi kupiti vsaj po eno srečko. Gotovo je 7000 takih ljudi, ki niso kupili niti ene srečke — naj se potrkajo skesano na prsa — in naj izpolnijo svojo dolžnost.

— »Zgodbe Napoleonskega huzarja«, ki so svoj čas, ko so izhajale v »Dnevnu«, budile tako veliko pozornost — so sedaj izšle v posebni knjigi v založbi »Zlatorog« za 3 K. Dela ni treba še posebej priporočati — kdor hoče čitati kaj veseliga, zabavnega in zanimivega, bo posegel po tej knjigi. Naroči se jo lahko pri L. Schwentnerju v Ljubljani. Obsega 512 strani.

— Pogreb, včeraj zvečer se je vršil pogreb pok. Ivana Raka, c. kr. poštnega oficijala. Oficijal Rak je bil zvest somišljenik narodno-napredne stranke, član in svoječasni podpredsednik »Političnega in izobraževalnega društva za dvorski okraj«, ter se je kot tak, dokler je bil še zdrav, živahno udeleževal društvene življenja. Malaria, ki jo je nalezl, ko je služboval na jugu, je sicer krepkemu možu v najlepši moški dobi, 46 let, prestigla niti življenja. Bil je zlata slovenska duša, kremen značaj — izobražen mož — ljubezniv tovariš. Na jugu in doma je ostal zvest svojemu mlademu slovenskemu navdušenju. Na zadnji poti so ga spremlili njegovi prijatelji, tovariši, zastopniki raznih društev in člani »Pol. dr. za dvorski okraj«. Boji blagemu narodnjaku zemljica lahka!

— Zanimiva pravda se nam obeta. Korbar iz Hrušice bi nas rad prisilil do popravka glede dopisa z dne 14. maja t. l. Ker pa imamo dokaz za resničnost dopisa v rokah, nam možakar ustreže, če bomo prali njegovo perilo pri sodišču.

— Pevski zbor »Glasbene Matice v Ljubljani« priredi v nedeljo dne 15. t. m. popoldanski izlet v

Skofjeloško. Večina udeležencev se odpelje z izletnim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 1.20 pop. Priporočajo se pa tudi jutranje partije. Glavni sestanek ob pol treh v Vincarijih, gostilna Kalan. Člani pevskega zbora, ki niso bili na sestanku dne 11. t. m., se tem potom obveščajo o zborovi prireditvi. Prijatelji zbora dobro došli.

— Politično društvo »Vodnik« v Spodnji Šiški priredi v soboto dne 14. junija 1913 v salonu pri Kankertu v Spodnji Šiški ob 8. uri zvečer javen ljudski shod. Narodno napredna stranka v Spodnji Šiški zastopa stališče, da je potreba dati prebivalstvu od časa do časa poročilo o svojem delovanju. Ker so klerikalci s socialnimi demokrati na zadnjem svojem shodu pri Anžoku navzočim občinske zadeve po svoje pripovedovali, je potreba, da narodno napredna stranka da pojasnila svojim volilcem. Na shodu se bodo vsa ta vprašanja razmotirala, vsled česar je dolžnost slehernega spodnješiškega prebivalca in pristaša narodno napredne stranke, da se shoda zanesljivo udeleži.

— Avstrijski generalštabovec — ruski vohun. Afera Redlova je vzbudila po vsem svetu veliko senzacijo. Sliko o njegovem samomoru priobčuje »Slov. Ilustrovani Tednik«. Nadalje priobčuje sliko o M. Vremšku, dijaku v Idriji, ki je nenadoma umrl v šolski sobi; uživanje opija na Francoskem; o slovenskem pevskem društvu Bled v East Cotenmaugh v Ameriki; o vzporeditvi opere »Prodana nevesta« na prostem v Sarki pri Pragi itd. »Slov. Ilustrovani Tednik« je res zelo zanimiv časopis in bi naj ne manjkal v nobeni slovenski rodbini.

— Novo podjetje. Ravnatelj spedijske družbe »Balkan« v

Ljubljani g. Fran Uher se je svoj službi odpovedal in bo pričel samostojno podjetje.

Obesil se je v sredo okoli poln 10. ure v svojem stanovanju na Karlovski cesti št. 8. »Vesnik«, gošpod Anton Jerančič. Na lice mesta došla policijska komisija je odredila, da so njegovo truplo prepelali v mrtvašnico k Sv. Kristofu. Pokopani je bil v vseh krogih jako priljubljen in spoštovan. Kaj je bilo povod samomora, ni znano.

— Umrl je v sredo v Ljubljani v 72 letu linijski poročnik v pokoj g. Alfonz grof Auersperg. Pogreb se je vršil danes popoldne ob 5. uri. Grof Auersperg je bil imejtelj vojnih medalj in več drugih častnih odlikovanj. Udeležil se je vojn v letih 1853., 1864. in 1866. in je živel od 1874. v pokoju.

— Dantejeva nebeška komedija »Pekel« v kino »Idealu«. Ta velikan, umotvor se bo predvajal od danes do ponedeljka. Predstave vsak dan ob 3. pol 5., 6., pol 8., 9. Predprodaja vsako jutro ob pol 11. O tem filmu piše »Wiener Son- u. Montags Zeitung« sledeče: Dantejeva »Nebeška komedija« v Sophiensälen. Dante je oče italijanskih poezij in njegovo glavno delo je pesem, ki jo je sam nazval »Nebeško komedijo«. Sestavljena iz treh delov, katere prvi del »Pekel« nam pred očuje Rady - Maler - Monopol film. Ta film nam kaže celo vrsto učinkovitih prizorov iz fantastične dežele Luciferja, ki nam nudijo več strašnega, živce pretresajočega, učinkovitega in napeto pozornost vzbujajočega kot vse dosedaj pokazane kinematografske učinkovitosti. Občudovale, je, kako nam film tolmači delo, ki je enako »Faustu«, tako težko umljivo.

Ožje volitve v Trstu.

Dr. Just Pertot izvoljen.

SIJAJEN VSPEH SLOVENCEV V MESTU — ZMAGA V OKOLICI. — IZDAJSTVO SOCIJALISTOV. SOCIALISTI BILI IZVOLJENI LE S POMOČJO SLOVENCEV.

Trst, 12. junija. Volilna borba je bila napetejša od prvotne. Posebno oster je bil boj za tretji mestni okraj, kjer je bila ožja volitev med Slovenci in kamoristi. Ker je moč kamore tu precej slaba, a Slovence vedno narašča, so socialisti stori izdaštvo in so kljub strankinemu sklepu, da se vzdrže volitev, volili z laško liberalnimi nacionalci. Slovenci so proti kamoristom podpirali socialiste v vseh okrajih. Kamoristi so se vzdržali volitev v okolici, kjer je bila ožja volitev med Slovenci in socialisti. Socialisti so sicer sklenili abstinenco v glasovanju, a so storiili svoje običajno izdaštvo v korist Italijanov in v škodo Slovencev.

Sijajna zmaga Slovencev.

Trst, 12. junija. V drugem okoličanskem okraju je sijajno zmagal slovenski kandidat dr. Just Pertot, ki je dobil 1279 glasov. Kandidat socialne demokracije Josip Kopač je dobil 777 glasov. Kamoristi so sklenili, da se vzdrže volitev, a so vendar podpirali socialističnega kandidata.

Sijajen uspeh Slovencev v Trstu.

Trst, 12. junija. Pozno v noč se je vršila še borba za tretji okraj, kjer so Slovenci nalepljali svoje plakate, a kamoristi podkupljene pozli-

ve na socialistične laške delavce. Med Slovinci kamoristi, ki so nalepljali ponoči plakate, je prišlo na več krajih do spopadov. Izid volitev je sledeč: Slovenska kandidata sta dobila dr. Rybač 670 in dr. Slavik 666 glasov; laška nacionalca pa Art 814 in Bonetti 814 glasov.

Kamoristom je pomagalo izdaštvo socialistov.

Trst, 12. junija. V četrtem okraju, kjer je bila ožja volitev med Slovenci in kamoristi, je izid sledeč: Slovenski kandidatje: Kravos 956, Muha 953, dr. Černe 963 glasov; laški nacionalci pa, Ara 1475, Trst 1451, Gerbetz 1456 glasov. Napredek Slovencev je nad vse zadovoljiv.

Trst, 12. junija. V I. in VI. okraju izvoljeni z slovensko pomočjo socialisti.

Konečni izid v IV. razredu.

Trst, 12. junija. Slovenci 3+1 poslancev. Socialni demokrati 5 poslancev. Laški liberalci 6 poslancev. Jutri se vrše volitve za tretji razred. Največji je padec socialistov, ki so močno nazadovovali od državnoborskih volitev.

Nemci in sedanje volitve.

Trst, 12. junija. Nemci pri sedanjih volitvah niso nastopili samostojno, pač pa so oficialno sklenili podpirati laške nacionalce. Da so to storiili z vednostjo in dovoljenjem vlade, to je po sebi umevno. Tudi vlada je zavzela v zadnjem času parolo: Proti tržaškim Slovanom!

Trst.

Padel z visočine 1511h metrov. Andrej Koller, mehanik, star 33 let in stanujoč v ulici degli Artisti, je v ponedeljek smrtno ponesrečil pri Sv. Roku. Delal je na krovu popnika »Marienbad«. Ob 4 in pol pop je šel preko nekega mostu, a bil je tako nesrečen, da je padel v spodnje prostore parnika, v globčino kakih 1511h metrov. — Poklicani zdravnik je izjavil, da si je zlomil Koller roko in težko poškodoval hrbet. Po prvi pomoči ga je odpeljal parnik »Dori« v Trst, kjer je bil sprejet v bolnišnico.

Pod vozom lesa, Ivan Albrecht, voznik, star 55 let, stanujoč v ulici Ferriera 30, je peljal v ponedeljek pop. dvovprežen voz lesa skozi prsto luko. Tramovlje na vozu je bilo zvezano z vrvm. Albrecht je stopal poleg voza, kar naenkrat pa poči vrvi, ki je vezala tramove in les se je vsul na ubogega voznika. Prihiteli so nekateri težak in so ga izvlekli izpod voza, neki stražnik pa je hitel poklicati zdravnika po telefonu. Došli zdravnik je obvezal reveža in ga dal odpeljati v bolnišnico. Albrecht je dobil težko poškodbo na enem prstu, katerega mu je les zmečkal, zadobil je hude poškodbe na glavi in

ledju. Poleg tega mu je zlomil les tudi čisto in sedmo rebro.

Tifus. V zadnjem času se ni pojavil noben nov slučaj tifusa. Pač pa se je pojavil en slučaj tifusa v Dalmaciji. Zbolel je in naposled tudi umrl eden izmed mornarjev »Vorwärtsa«, ki je odšel domu na dopust.

Zveza jugoslovanskih pekovskih pomočnikov se je osnovala pod okriljem N. D. O. Na ustanovnem občnem zboru so bili izvoljeni v odbor sledeči: Josip Bečir, predsednik, odborniki pa: Rafael Trobec, Andrej Novak, Josip Renar, Anton Gušč. Ludovik Trampuš; namestniki odbora: Josip Trampuš, Florijan Mlakar, Alojzij Novič, Josip Fabjan, Alojzij Trampuš. Zveza je ustanovljena na zdravni podlagi in bo gotovo lepo napredovala.

Prvi shod Zveze jugoslovanskih pomočnikov se bo vršil v petek 13. junija, ob 10. dopoldne v društveni dvorani NDO, ul. sv. Frančiška št. 2. Dnevni red: »Razmere pekovskih pomočnikov v Trstu in novoustanovljena »Zveza jugoslovanskih pekovskih pomočnikov«. Pričakujemo obilne udeležbe.

Posredovalnica dela NDO. Iste več mlazarjev za Srbijo. Zglasiti se je treba v uradu posredovalnice, ul. sv. Frančiška št. 2. in sicer od 10. do 12. dopoldne in od 4. do 8. zveč.

Omožena detomorkilka.

Iz Novega mesta.

Zadnji slučaj porote se je zaključil z žalostno sliko posledic izseljevanja v Ameriko. Mož se oženi, počaka, da mu bog pošlje kopico otrok, potni pa gre preko »velike luže«. Kdo naj vrže kamen za mlado ženo, če prej ali slej podleže naravnemu zakonu? Posledice so potem: ločitev zakona, ali večna vojska v hiši, ali detomorkilka.

Zadnji slučaj je doživela Marjeta Deutschmann iz Majerle pri Črnomlju. S 16. letom se je omožila, iz zakona je zraslo dvoje otrok, lepo sestvo sta imela zakonska, ampak prezadolženo. Po šletnem srečnem zakonu je odšel mož v Ameriko, zapustivši mlado ženo, oba otroka in kopico dolgov. Ni se veliko brigal za njo. Samo enkrat ji je poslal par sto kron za pokritje nujnih potrebščin. Žena je imela gostilno, mnogo prilike za skušnjave. Pa se ji je le še ubranila.

Meseca avgusta pret. leta pa je imela mlatiče. Po večerji jo eden mladih fantov, Jože Rom iz Bistrice, vpraša, kam bi šel spat. No, je rekla, če ni drugače, pa pridji k meni. Zaradi lepšega je fant šel še nekaj časa k drugim mlatičem, ponoči pa se splazil skozi priprta vrata v njeno spalnico. In jedla sta sad iz prepovedanega drevesa.

Sad pa je obrodil, Marjeta je postala noseča. Ko je to začutila, se je vdala slasti nadaljnjega uživanja iz prepovedanega drevesa. Še štiri druge fante je imela v tem času.

Ko se skala enkrat sproži in pride na tir drvi naprej in naprej, dokler ne pride do zadnjega skoka v brezno. Kdo bi jo mogel sredi tira ustaviti? In tako je bilo tudi z našo Marjeto. Po vseh sladkostih preko uživanja drveče skale je končno prišlo do zadnjega skoka v brezno. Tu jo je vse zapustilo. Sama s svojo nemirno gestjo je bila v noči od 24. na 25. aprila. Prišel je čas nekoliko zgodnjega poroda. Po dnevi je še delala in se pri tem udarila ob kad na spodnjem delu života. To je najbrže povzročilo nepričak. Porod. Ponoči jo prebude bolečine v trebuhu, šla je parkrat na stran, ko pa je hotela iti tretjič, je bil orok že na svetu. Utaknila je prst v usta otroku in se prepričala, da je otrok živ. In tedaj ji satan izkušnjavec veli, naj otroku da piti mrzle vode, pa veliko jo mora biti. Ubogala je satana. Otroek je prvi požirek vode drhteč pogoltnil. Se se je upirala postati kot zakonska mati detomorkilka nezakonskega otroka. Ali satan postavi pred njo podobo moža tam daleč v drugem svetu, moža, ki zna danes ali jutri priti domov in zahtevati račun od njene zakonske zvestobe. V prvi leži jo lahko ubije, najmanj pa, kar jo čaka, da jo spodi po svetu. In njeni starši jo bodo kleli in jo ne bodo hoteli več poznati za svojo. Če pa še par curkov vode žilije po otroku, je vsega tega rešena. Kdo ji bo mogel kaj očitati, če otroka kam zakopljete?

In satan je zmagal. Še več požirkov je mali črvček dobil v mala nateca, gohtal je in požiral, dokler ni imel dovolj. Ko je bilo tudi še vse drugo opravljeno in se je malo odpodila v postelji, je otroka zavila v predpasnik, in ga nesla venkaj za hlev ter mu tam v gnojnici preskrbela tafen grob.

Ali tudi taki nečedni grobovi niso tihi. Je nekdo pismeno opozoril orožnike na čudež, da Marjeta ni več tako okrogla, da pa tudi ni nikjer sledu o prejšnjih vidnih znakih nosečnosti. Kaj ko bi se bilo otroku kaj hudega zgodilo. Orožniki so ta namigavanja preiskavali. Žena je tajila,

a da si olajša vest, je kmalu vse priznala.

Ravno tako je vse še preveč odkrito priznala pred istimi porotniki, ki so malo prej oprostili njenega rojaka Roma iz Hriba, ubijalca svojega sosedu. On, ki je bil prvi vzrok niene pogube, je nastopal kot glavna priča proti nji. Pač bridka ironija pravice. Še večja ironija enake pravice pa jo je doletela pred ljudskimi sodniki, ki so uro prej ubijalca s Hriba oprostili, to pa so brez pardona soglasno obsodili. Z ozirom na slučaj Rom ni prav nihče mislil, da bi isti porotniki naenkrat drugo mnenje dobili o pravici: vse je med posvetovanjem porotnikov govorilo: oprostili jo bodo tudi to, pa so se vsi motili.

Sodni dvor ni mogel drugače, moral je Marjeto Deutschmann obsoditi na tri leta težke ječe.

Po tem zgledu se zna zgoditi, da porotniki ne dobe kmalu detomorkilke, ki bi bila tako neumno odkritosrečna, kakor je bila ta Marjeta Deutschmann.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Vesele vesti z Balkana.

12. junija 1913.

Ze popoldanske vesti so nam dajale mnogo upanja, da se morda ob 12. uri vendarle difference mirnim potom poravnajo. In res: brzojavka ruskega carja ni ostala brezuspešna; tako Srbija kot tudi Bolgarija sta sprejeli rusko razsodišče in obenem se vrše tudi pogajanja glede demobilizacije v obeh državah. German, ki je zavidal in sovražil balkansko zvezo, je vriskal prekmalu: do bratormnega boja ne pride.

SRBIJA IN BOLGARIJA SPREJELI RAZSODIŠČE.

London, 12. junija. Reuter poroča: Bolgarija in Srbija sta sprejeli razsodišče Rusije.

MINISTRSKI SVET V BELGRADU.

Belgrad, 12. junija. Včeraj se je vršil tu ministrski svet, na katerem se je sklenilo ne odposlati bolgarski vladi znane note, v kateri se ista pozivlja, da da odgovor na srbsko noto glede revizije; nasproti temu se je sklenilo vlado pozvati, da izvede delno 3četrtinsko demobilizacijo armade in določi čas v Caribrodu sklenjenega sestanka ministrskih predsednikov balkanskih držav.

»SAMOUPRAVA« PIŠE:

Belgrad, 12. junija. Srbska vlada se je odločila k temu koraku, da ugotovi mirovnim potrebam Evrope in Balkana, na drugi strani pa, da omogoči mirno poravnavo difference — v trdnem upanju, da se bo jasnim srbskim pravicam mirnim potom ugodilo.

KJE BO KONFERENCA?

Sofija, 12. junija. Konferenca min. predsednikov balkanskih držav bo v Petrogradu.

NOVA SRBSKA NOTA.

Belgrad, 12. junija. Uradno se potrjuje, da je srbska vlada odposlala danes na bolgarsko vlado noto, v kateri se predlaga, da bi obe državi zmanjšali voj. stanje do ene četrtine.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Pošljite naročnino, ako je še niste!

Kupujte „Dan“.

„Dan“ je edini slovenski neodvisni politični dnevnik.

„Dan“ je najbolje informiran slov. dnevnik.

„Dan“ je edini slovenski dnevnik, ki izhaja tudi ob nedeljah in praznikih.

„Dan“ je najodločnejši neodvisni jutranji list.

„Dan“ je najcenejši napr. dnevnik; posamezni izvod po 6 vinarjev, a pošto mesečno le K 170.

„Dan“ je razširjen v najširših ljudskih slojih, ker ga vsakdo rad čita in je zato jako uspešno oglaševanje v njem.

„Dan“ prinaša interesantne in znamenite zgodovinske romane.

„Dan“ prinaša znamenite sodobne politične karikature.

„Dan“ je odločen zagovornik vseh zatiranih.

Sirite „Dan“ med ljudstvom.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Glasovirje, planine, avtomate, gramofone, plošče prodaja, uglašuje, popravlja solidno Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92.

Čenjenim obiskovalcem Trsta se priporoča prenočišče v hotelu H. Kosič, ulica Carradori št. 15. Cene nizke. — Skupno več dijakov, najnižja cena.

Siva papiga z rdečim repom se je včeraj zgubila. Prosi se oddati jo proti nagradi v Nunki ulici št. 21.

Išče se za nekaj časa zanesljiva oseba, ki je čez dan prosta. Sub »Z«, pošto ležeče Ljubljana.

Spominjajte se dijaškega društva „Domovina“!

Radioaktivno termalno kopališče Toplice na Kranjskem
Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice Akrotov vrelc 38°C, daje vsak dan nad 30.000 h radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in s kopanjem. Izredno uspešno proti pušiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija in masaža, Ravateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje, Gostogozdnata okolica. Bogato opremljene sobe. Izborne in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno kopališka uprava.

P. n.

Vljudo naznanjam, da sem se danes z mojo

graversko obrtjo in izdelovanjem kavčuk štampilj preselil iz Starega trga št. 20

v Šelenburgovo ulico št. 1
ter prosim Vašega nadaljnjega obiska tudi v novem lokalu in beležim z vele-spoštovanjem
ANTON ČERNE, graver.

Samo še kratek čas!

Radi minule sezije se ceno proda še nekaj krasnih

perzijskih preprog

Vprašati: Miklošičeva cesta šte. 8.
(vis-à-vis hotela „Union“).

Za K 10.—

se dobi elegantni damski prašni mantelj ali pralni kostum.

Ravnatoko za K 10.— listrastra ali pralna obleka za gospode. Od K 6.— naprej pristni panama klobuki do najfinejše vrste.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Učiteljska tiskarna

: v Ljubljani :
ima vedno v zalogi jako krasne

VZORCE ZA DIPLOME

za častne člane, častne občane i. t. d. po zelo : nizkih cenah. :

Preskrbi tudi okvirje.

Ivan Jax in sin, Ljubljana

Dunajska cesta šte. 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev in stroje za pletenje (Strickmaschinen) za rodbino in : : : obrt. : : :

Pisalni stroji Adler. - Vozna kolesa.

Ceniki zastoj in franko.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija.

... Cene najnižje! ...

Notni stavek.